

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

ביצה דף ג

פתחי תשובה יו"ד סי' קטז, י

בסימן י"ח ס"ק ט'. שוב ראיתי בסולת למנחה כלל ע"ו דין [ב ס"ק] ח' שכתב בשם תורת האשם [שם] דמי שרוצה להחמיר לנהוג איסור בדבר שלא מצינו שהחמירו אמוראי, כגון מה שנתבטל בששים או בכלי שני, הוי כמו מינות, ויצא שכרו בהפסדו, ודלא כמו שכתב איסור והיתר הארוך סוף כלל נ"ז, עכ"ד ע"ש:

מנחת החכמה

שו"ת מהרש"ם ח"ה סי' נו

ומ"ם צענין להחמיר ע"ע צמח דשרי לכ"ע גם צ"ק יו"ד סי' ל"ע סק"ד לחין לצע"כ להחמיר בדבר שפסגו הוחי"ר צ"ס וכל המוסקים, וצ"ל"מ סוצ"א צפת"ס יו"ד סוק"י קט"ז להחמיר צמח שלא מלינו שסחמירו אמוראי כגון מה שנתבטל צ"ס הוי כמו אפיקורסית ולכאורה דצ"ק ל"ע מרש"י ס"ק דצ"א ג' ע"צ ד"ס חפ"י שכתב צטעמח דדס"ל"מ ל"צ וז"ל הואיל ויס"מ לאח"י לא יאכלנו צאיסור ע"י ציטול הכי דעכ"פ שם צאיסור עלי' חל"ל להחמיר דהחמיר ואל"כ יכול להחמיר כמו מוסוכנת אך י"ל כיון

אמונת משה סי' לב

נראה לע"ד להסביר דברי חז"ל (ביצה ג:) דדבר שיש

לו מתירין לא בטל, על פי מה דאיתא במשנה

(סנהדרין כט.) אפילו שנים מוכין או שנים מחייבין ואחד

אומר אינו יודע, יוסיפו הדיינין. ופירש רש"י ז"ל

ואע"ג דאי הוה פליג עלייהו הוי בטיל צמיעוטא, כי

אמר אינו יודע, הו"ו כמי שלא ישב דדין ונמצא הדין

בשנים ואנן תלתא צעינן, עכ"ל. והמתבאר מזה, דענין

ציטול צרוב חלל סנהדרין לא הוי חלל צניגוד מקנה

אל הקנה, חלל כי אמר אינו יודע, היינו שמסתפק

דעתו אם הדין צרוב או לאו, אינו מתבטל להרוב. ואף

שאדרבה, הרי בחלק מה הוא מסכים להרוב, דהרי אין

צורך לו להיפך. מ"מ ענין ציטול לא הוי חלל צמתנגד

כולו נגד הרוב, לא כן צאם בחלק מה הוא שוה להרוב.

וז"ה יש לומר צטעמח דדבר שיש לו מתירין לא בטל,

דעיקר ציטול צרוב הוא מאחרי רצים להטות

האמור צסנהדרין, כמו שפירש"י ז"ל צכמה מקומות,

וכיון דהדבר יש לו מתירין ואחר זמן יהיה לו היתר

ולא יהיה מתנגד להרוב, ח"כ בחלק מה הוא שוה

להרוב, לכן אינו בטל ואיסורו צמקומו עומד. והוא

כעין סצרת הר"ן צנדרים (צ). עיי"ש.